

RIGSADVOKATEN

DATO 20. december 2010

JOURNAL NR.
RA-2009-120-0025

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00
FAX 33 43 67 10

**Straffene i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 efter ændringen af
bestemmelsen i 2002 og 2008**

1. Indledning

Ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven blev strafferammen i straffelovens § 222, stk. 1, hævet fra fængsel indtil 6 år til fængsel indtil 8 år. Endvidere blev strafferammen i straffelovens § 222, stk. 2, hævet fra fængsel indtil 10 år til fængsel indtil 12 år.

Ved lov nr. 501 af 17. juni 2008 om ændring af straffeloven (Strafskærpelse for visse sager om seksuelt misbrug af børn) blev der som stk. 3 i straffelovens § 222 indsat en ny bestemmelse om strafsærpelse for visse sager om seksuelt misbrug af børn. Lovændringen trådte i kraft den 18. juni 2008 og omfatter forhold, der begås efter denne dato.

Efter lovændringen i 2002 har Justitsministeriet anmodet Rigsadvokaten om at vurdere strafniveauet efter strafsærpelsen.

Rigsadvokaten har på den baggrund afgivet følgende redegørelser om strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 efter lovændringerne i 2002 og 2008:

- Januar 2004 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 8/2004
- Juni 2005 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 25/2005
- Juni 2006 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 23/2006
- Juni 2007 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 17/2007
- Juni 2008 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 13/2008

- August 2009 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 20/2009
- Denne redegørelse

Denne redegørelse indeholder en beskrivelse af ændringen af straffelovens § 222 ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 (afsnit 2) og en beskrivelse af ændringen af straffelovens § 222 ved lov nr. 501 af 17. juni 2008, hvor den nye strafudmålingsbestemmelse i stk. 3 blev indsat (afsnit 3). Herudover indeholder redegørelsen en kort beskrivelse af de tidligere redegørelser vedrørende straffene for overtrædelse af straffelovens § 222 efter strafskærpelsen i 2002 og 2008 (afsnit 4). I afsnit 5 findes en beskrivelse af straffene i de sager om overtrædelse af straffelovens § 222, der er modtaget i indberetningsperioden fra den 18. januar 2010 til udgangen af juli 2010, og i afsnit 6 findes en samlet vurdering af strafniveauet.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

I bilaget til redegørelsen findes en beskrivelse af de enkelte sager, der er omfattet af undersøgelsen.

2. Lov nr. 380 af 6. juni 2002 om ændring af straffelovens § 222

2.1. Forarbejderne til lovændringen

Som nævnt ovenfor blev strafferammerne i straffelovens § 222, stk. 1 og 2, ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 hævet med 2 år til henholdsvis fængsel indtil 8 år og fængsel indtil 12 år. Ændringen trådte i kraft den 8. juni 2002 og har virkning for forhold, der begås efter dette tidspunkt.

Ændringen af straffelovens § 222 blev foreslået under Folketingets behandling af lovforslaget om skærpelse af straffene for bl.a. vold og voldtægt. Ændringen er således ikke beskrevet i lovforslagets bemærkninger.

Af Retsudvalgets betænkning af 16. maj 2002 over lovforslaget fremgår bl.a. følgende af forslagsstillernes (Socialdemokratiets) bemærkninger til denne ændring:

”Formålet med de foreslåede ændringer af straffen for seksuelt misbrug af børn er at sikre en parallelitet mellem strafferammerne for voldtægt (§ 216) og seksuelt misbrug af børn (§ 222). Forslagsstillerne forestiller sig en strafforøgelse for seksuelt misbrug af børn, som forholdsvis vil svare til forøgelsen af voldtægtsstraffen...”

Endvidere har et flertal i Retsudvalget (Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti), der tilsluttede sig ændringsforslaget, givet udtryk for følgende:

”Straffelovens § 222 bygger i hvert fald til dels på de samme beskyttelseshensyn som straffelovens § 216. Bestemmelsen i straffelovens § 222, stk. 2, om-

handler således bl.a. tilfælde, hvor en person under anvendelse af tvang skaffer sig samleje med et barn under 12 år.

Samtidig kan der efter Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis opfattelse være grund til at påpege, at straffelovens § 222 også omhandler forhold, hvor der ikke umiddelbart er sammenfald med de beskyttelseshensyn, der ligger bag bestemmelsen i straffelovens § 216 om voldtægt. Eksempelvis omfatter straffelovens § 222, stk. 1, det tilfælde, at en 16-årig har samleje med en 14-årig, uden at der har været anvendt tvang m.v. Tilfælde af denne karakter vil i praksis ofte blive afgjort med et tiltalefrafald.

I sager om overtrædelse af straffelovens § 222 er der derfor efter disse partiers opfattelse fortsat behov for en betydelig nuancering i den konkrete strafudmåling alt efter karakteren og grovheden af den overtrædelse af straffelovens § 222, der har fundet sted.

RIGSADVOKATEN

...

SIDE 3

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti går i den forbindelse ud fra, at forhøjelsen af strafferammen i straffelovens § 222 ikke ændrer ved den betydelige nuancering i den konkrete strafudmåling i sager omfattet af straffelovens § 222, hvor der som påpeget kan være endog meget betydelige forskelle i karakteren og grovheden af den enkelte overtrædelse af bestemmelsen. Eksempelvis forudsættes det, at den nævnte praksis, hvorefter en ung persons samleje med en 14-årig efter omstændighederne kan afgøres med et tiltalefrafald, vil blive videreført.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti går også ud fra, at forhøjelsen af strafferammerne i straffelovens § 222 ikke vil føre til væsentlige begrænsninger i den eksisterende mulighed for i sædelighedssager at idømme en betinget dom med vilkår om behandling i tilfælde, hvor strafniveauet i dag ligger mellem 4-6 måneders fængsel og fængsel i 1 år og 6 måneder, og hvor der ikke er anvendt vold eller ulovlig tvang.”

2.2. Rigsadvokaten Informerer nr. 14/2002

I Rigsadvokaten Informerer nr. 14/2002 oplyste Rigsadvokaten følgende til statsadvokaterne og politimestrene om strafskærpelsen:

”Bemærkningerne fra forslagsstillerne og det flertal, der tilsluttede sig ændringsforslaget, må efter min opfattelse forstås således, at der ved ændringen tilsigtes en vis generel forhøjelse af straffene for overtrædelse af straffelovens § 222.

Skærpede straffe for overtrædelse af straffelovens § 222 må i lyset af bemærkningerne i hvert fald tænkes anvendt i de tilfælde, hvor overgrebet mod barnet har en vis lighed med voldtægt, uden at der dog er grundlag for at rejse tiltale efter § 216. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis gerningsmanden har anvendt tvang eller trusler som beskrevet i § 222, stk. 2, 2. led, eller hvis gerningsmanden på anden måde har optrådt sådan, at han har skræmt barnet til at underkaste sig overgrebene. I disse tilfælde synes bemærkningerne at indebære, at der kan nedlægges påstand om en strafforhøjelse på op mod 1 år.

Det er dog samtidig i bemærkningerne forudsat, at den betydelige nuancering i den konkrete strafudmåling ved overtrædelser af § 222 skal opretholdes, bl.a.

således, at adgangen til at anvende tiltalefrafald i visse tilfælde ved overtrædelse af § 222, stk. 1, bevares.

Det er endvidere i bemærkningerne forudsat, at de forhøjede strafferammer i § 222 ikke skal føre til væsentlige begrænsninger i den eksisterende mulighed for at anvende behandlingsdom i sædelighedssager. Da anvendelse af behandlingsdom i sædelighedssager ifølge retningslinierne i RM 6/1997 (nu Rigsadvokatmeddelelse nr. 9/2005 om strafpåstanden i sager om overtrædelse af straffeloven) allerede er udelukket, hvis forholdet omfatter vold og tvang, og da det i øvrigt er en betingelse, at straffen ikke overstiger 1 ½ år, vil det således formentlig kun i ganske få tilfælde udelukke brugen af behandlingsdom, at der sker en skærpelse af straffen i de situationer, der er nævnt i afsnittet ovenfor.

Det må i øvrigt lægges til grund, at de skærpede straffe også skal omfatte forhold, der henføres under § 222, jf. § 224 eller § 225, og sager, hvor der domfældes for overtrædelse af straffelovens § 210 eller § 223, jf. § 222.

RIGSADVOKATEN

SIDE 4

Straffes der for overtrædelse af § 222 og § 216 i sammenstød, følger det af bemærkningerne til forslaget om forhøjelse af straffen i voldtægtssager, at det – udover den generelle strafforhøjelse i størrelsesordenen 1 år – bør tillægges øget vægt i skærpende retning, hvis der er tale om voldtægt begået mod et barn, jf. de almindelige bemærkninger i lovforslagets afsnit 2.1.3...”

3. Lov nr. 501 af 17. juni 2008 om ændring af straffelovens § 222

Ved lov nr. 501 af 17. juni 2008 om ændring af straffeloven (Strafskærpelse for visse sager om seksuelt misbrug af børn) blev der som stk. 3 i straffelovens § 222 indsat en ny bestemmelse om strafsærpelse for visse sager om seksuelt misbrug af børn. Bestemmelsen er sålydende:

”Stk. 3. Ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 og stk. 2, 1. led, skal det indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden har skaffet sig samleje ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed.”

Ændringen har til formål at sikre, at straffen i sådanne sager er på samme niveau som straffen for voldtægt mod voksne, selv om det ikke har været nødvendigt for gerningsmanden at anvende vold eller trussel om vold for at få barnet til at underkaste sig overgrebet.

Det fremgår af forarbejderne til loven, at det vil bero på de konkrete omstændigheder i den enkelte sag, om gerningsmanden har udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed til at skaffe sig samleje. Der bør i den forbindelse bl.a. lægges vægt på barnets alder og på aldersforskellen mellem gerningsmanden og forurettede. Endvidere bør det indgå i vurderingen, om forurettede som følge af en særlig familiemæssig eller anden tilknytning til gerningsmanden har haft vanskeligt ved at sige fra eller på anden måde modsætte sig overgrebet. Det bør tillige indgå, om gerningsmanden har opsøgt forurettede og taget initiativet til overgrebet.

Hvis der er tale om et mindre barn, dvs. i alderen op til 10-11 år, vil der være en formodning for, at gerningsmanden har udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed til at opnå (eller at forsøge at opnå) samlejet med barnet, selv om der ikke er anvendt vold eller trusler herom. Formodningen vil være stærkere, jo yngre barnet er, og jo mere intenst overgrebet er. Hvis barnet er i alderen 12-14 år, vil det i højere grad end for de mindre børn bero på en individuel vurdering af den konkrete sag.

Det forudsættes ved loven, at straffen for samleje med børn skal fastsættes med udgangspunkt i strafniveauet for voldtægt for voksne.

RIGSADVOKATEN

Straffen for et enkeltstående fuldbyrdet samleje med et barn under 15 år i de tilfælde, der er omfattet af bestemmelsen, forudsættes således at ligge i niveauet 2 år og 6 måneders fængsel svarende til normalstraffen for et enkeltstående tilfælde af fuldbyrdet overfaldsvoldtægt mod en voksen. Er der alene tale om forsøg, bør straffen for et enkeltstående tilfælde normalt ligge fra 1 år og 6 måneders fængsel til 1 år og 9 måneders fængsel. Er der ikke tale om samleje, men alene om anden kønslig omgængelse end samleje, jf. straffelovens §§ 224 og 225, forudsættes straffen for et enkeltstående tilfælde tilsvarende forhøjet, idet der her fortsat bør være en betydelig nuancering i den konkrete strafudmåling.

SIDE 5

De anførte strafpositioner vedrører alene enkeltstående tilfælde af seksuelle overgreb mod børn.

I tilfælde, hvor gerningsmanden har begået flere eller særligt grove overgreb, herunder tilfælde hvor der er tale om mere vedvarende overgreb eller overgreb af særligt krænkende karakter, forudsættes straffen som hidtil efter omstændighederne at være langt højere.

Det fremgår af forarbejderne, at strafudmålingen i de enkelte sager i øvrigt fortsat vil bero på en konkret vurdering af alle sagens omstændigheder, og at de angivne strafpositioner således vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der foreligger yderligere skærpende henholdsvis formildende omstændigheder.

Lovændringen trådte i kraft den 18. juni 2008 og omfatter forhold, der begås efter denne dato.

4. Redegørelserne fra januar 2004 – august 2009

Rigsadvokaten har siden 2004 årligt afgivet redegørelser om strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 efter lovændringen i 2002. Redegørelsen fra august 2009 omfattede også strafskærpselsbestemmelsen indsat ved lovændringen i 2008.

Undersøgelserne har omfattet et bredt spektrum af sager, idet overgreb efter straffelovens § 222 varierer fra anden kønslig omgængelse end samleje i kæresteforhold til voksne personers længerevarende og meget grove misbrug af mindre børn. Sagernes omstændigheder har også været meget forskellige afhængig af f.eks. misbrugets karakter og varighed, antallet af overgreb, forurettedes alder, antallet af forurettede, eventuel anvendelse af tvang eller pression samt forholdet mellem tiltalte og forurettede, herunder om der f.eks. har bestået et særligt tillids- eller afhængighedsforhold.

Sagernes meget forskellige karakter har også gjort det vanskeligt at foretage en nærmere sammenligning, herunder med de straffe, der må antages at være idømt forud for strafskærpelsen i 2002.

RIGSADVOKATEN

SIDE 6

I den seneste redegørelse fra august 2009 blev det på baggrund af en samlet vurdering af straffene i de indberettede sager dog konkluderet, at der i langt hovedparten af sagerne i vidt omfang var taget hensyn til, at straffen efter lovændringen i 2002 skulle skærpes. Tilsvarende blev det i de forudgående års redegørelser vurderet, at strafudmålingen i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 generelt set måtte antages at tage udgangspunkt i tilkendegivelserne i forarbejderne til lov nr. 380 af 6. juni 2002 om skærpelse af straffen.

I redegørelsen fra 2009 indgik alene en enkelt dom, hvor straffen var udmålt under henvisning til straffelovens § 222, stk. 3, der som anført i afsnit 3 blev indsat ved lov nr. 501 af 17. juni 2008. Det var derfor ikke i redegørelsen fra 2009 muligt at udtale sig nærmere om strafudmålingen efter den seneste lovændring.

5. Straffene i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 i den foreliggende undersøgelse

5.1. Indberetningsordningen og antallet af sager

Ved Rigsadvokaten Informerer nr. 20/2009 iværksatte rigsadvokaturen en indberetningsordning vedrørende alle domme om overtrædelse af straffelovens § 222, herunder også jf. §§ 224 og 225 om anden kønslig omgængelse end samleje. Ordningen omfattede by- og landsretsdomme afsagt i perioden fra den 18. januar 2010 til udgangen af juli 2010. Ankesdomme afsagt af landsretten efter udløbet af den nævnte periode var omfattet, såfremt byrettens dom i sagen var afsagt inden udgangen af juli 2010.

Der er i medfør af indberetningsordningen iværksat ved Rigsadvokaten Informerer nr. 20/2009 blevet indberettet 32 sager. Redegørelsen omfatter kun endelige domme. Byretsdomme under anke er således ikke medtaget i redegørelsen. Domme, hvor der er

idømt foranstaltninger i stedet for fængselsstraf, er ligeledes ikke medtaget i redegørelsen, idet disse domme ikke belyser strafniveauet.

Ti af de indberettede domme (dommene 8, 14, 17, 19, 20, 24, 28, 30, 31 og 32) vedrører strafudmåling efter straffelovens § 222, stk. 3. Sagerne er nærmere beskrevet nedenfor i afsnit 5.3.7.

De 32 sager, der er beskrevet i oversigten i bilaget til denne redegørelse, fordeler sig således på byretterne, landsretterne og Højesteret:

Byret	15 domme
Byret, nævningsager	1 dom
Landsret, ankesager	15 domme
Højesteret, ankesager	1 dom

RIGSADVOKATEN

SIDE 7

5.2. Strafudmålingen i ankesager

Som det fremgår ovenfor, foreligger der 15 ankedomme fra landsretterne. I et enkelt tilfælde forhøjede landsretten straffen (dom 31). Der var tale om en forhøjelse fra fængsel i 2 år til fængsel i 2 år og 6 måneder.

I en af sagerne (dom 10) nedsatte landsretten straffen fra fængsel i 1 år til 10 måneders fængsel, mens byrettens dom blev stadfæstet i ti ankedomme (dom 4, 7, 9, 13, 14, 22, 24, 25, 26 og 32).

I to af sagerne var der to tiltalte. I den ene sag (dom 15) skærpede landsretten straffen for T1 fra fængsel i 1 år og 9 måneder til fængsel i 2 år, mens straffen for T2 blev stadfæstet. I den anden sag (dom 18) stadfæstede landsretten straffen for T1 og nedsatte straffen for T2 fra fængsel i 3 år og 9 måneder til fængsel i 3 år og 3 måneder.

I et enkelt tilfælde blev en frifindende byretsdom anket af anklagemyndigheden til landsretten, hvor der skete domfældelse (dom 16).

Herudover har Højesteret i en enkelt sag (dom 27) stadfæstet landsrettens fastsættelse af straffen til fængsel i 10 måneder, dog således at de seksuelle overgreb ikke blev henført under strafskærpselsbestemmelsen i straffelovens § 222, stk. 3.

5.3. Straffene i de sager, der indgår i undersøgelsen

5.3.1. Indledning

Som det fremgår ovenfor under afsnit 2, er der ved lovændringen i 2002 tilsigtet en vis generel forhøjelse af straffene for overtrædelse af straffelovens § 222. Det er samtidig forudsat, at forhøjelsen af strafferammen ikke ændrer ved den betydelige nuancering i den konkrete strafudmåling i sådanne sager. Det er endvidere anført, at forhøjelsen af strafferammerne i straffelovens § 222 ikke skal føre til væsentlige begrænsninger i muligheden for at idømme en betinget dom med vilkår om behandling i tilfælde, hvor strafniveauet før strafskærpelsen lå mellem 4-6 måneders fængsel og fængsel i 1 år og 6 måneder.

RIGSADVOKATEN

SIDE 8

Der foreligger dog ikke i forarbejderne klare tilkendegivelser om det hidtidige strafniveau, der som nævnt er nuanceret, eller mere generelle tilkendegivelser om, hvilken strafskærpelse der tilsigtes, og rigsadvokaturen har heller ikke foretaget egentlige undersøgelser på dette område inden ændringen af straffelovens § 222.

Gennemgangen af de konkrete sager nedenfor i afsnit 5.3.2. – 5.3.6. sker derfor ligesom i de tidligere redegørelser, uden at der foreligger en systematiseret redegørelse for straffene i sager om overtrædelse af straffelovens § 222 forud for lovændringen i 2002. Det er således vanskeligt med sikkerhed at vurdere, i hvilken grad den forudsatte strafforhøjelse er slået igennem i praksis, og der er derfor først og fremmest tale om en redegørelse for straffene, sådan som domstolene har udmålt dem i konkrete sager efter lovændringen, og en mere fri vurdering af strafniveauet i lyset af forarbejderne til lovændringen.

Som anført ovenfor under afsnit 3 er der ved lovændringen i 2008 som stk. 3 i straffelovens § 222 indsat en ny bestemmelse om strafskærpelse for visse sager om seksuelt misbrug af børn. Ved lovændringen er der tilsigtet en strafskærpelse for samleje med børn, således at straffen skal fastsættes med udgangspunkt i strafniveauet for overfaldsvoldtægt for voksne, hvis gerningsmanden har skaffet sig samlejet ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed.

Ændringen har således til formål at sikre, at straffen i sådanne sager er på samme niveau som straffen for voldtægt mod voksne, selv om det ikke har været nødvendigt for gerningsmanden at anvende vold eller trussel om vold for at få barnet til at underkaste sig overgrebet. Der er som nævnt ovenfor under afsnit 5.1. modtaget ti domme (dom 8, 14, 17, 19, 20, 24, 28, 30, 31 og 32) i indberetningsperioden, hvor straffen helt eller delvist er udmålt under henvisning til stk. 3. Dommene er nærmere omtalt nedenfor under afsnit 5.3.7.

I det følgende (og i bilaget) er sagerne – ligesom i redegørelserne fra 2005 til 2009 – opdelt i kategorier, hvor forholdet er begået over for kæresten eller andre personer, som den tiltalte har haft en kærestelignende relation til (afsnit 5.3.2.), sager, hvor forholdet er begået inden for familien (afsnit 5.3.3.), sager, hvor forholdet er begået over for en forurettet, som tiltalte har været ansvarlig for i en pasningssituation (afsnit 5.3.4.), samt sager, hvor forholdet er begået over for en forurettet, som har været betroet den tiltalte til undervisning eller lignende (afsnit 5.3.5.). Herudover er der en række sager af forskellig karakter, som det ikke har været muligt at placere i de nævnte grupper (afsnit 5.3.6.). I de enkelte kategorier indgår også sager, hvor tiltalte har udnyttet sin fysiske eller psykiske overlegenhed over for forurettede, og hvor forholdet derfor er henført under straffelovens § 222, stk. 3. Disse sager beskrives i et særskilt afsnit (afsnit 5.3.7.).

RIGSADVOKATEN

SIDE 9

Det bemærkes, at sager, hvor de seksuelle overgreb tillige er henført til straffelovens § 216 om voldtægt, ikke er medtaget i denne redegørelse. Disse sager indgår i den undersøgelse af straffene i voldtægtssager, der er udarbejdet samtidig med den her foreliggende redegørelse.

5.3.2. Straffene i sager vedrørende kæresteforhold og andre kærestelignende relationer

Der er til brug for den foreliggende redegørelse indberettet fire byretsdomme og en landsretsdom, som kan henføres til denne kategori. Det drejer sig dels om sager, hvor tiltalte og forurettede var i et kærestelignende forhold eller på anden måde følelsesmæssigt engageret, dels sager, hvor tiltalte og forurettede i fælles forståelse mødtes en eller flere gange med henblik på seksuelle aktiviteter. De forurettede har i de indberettede sager været i alderen 12-15 år.

Som nævnt i afsnit 2.1. og 2.2. var det i forarbejderne til lovændringen i 2002 forudsat, at den tidligere praksis, hvorefter en ung persons samleje med en 14-årig efter omstændighederne kan afgøres med et tiltalefrafald, ville kunne videreføres. I de ovennævnte sager har tiltalefrafald dog ikke været relevant, hvilket skyldes forholdets karakter, eller at aldersforskellen mellem tiltalte og forurettede har været for stor, ligesom det har haft betydning, at tiltalte og forurettede ikke i alle sagerne havde etableret et egentligt kæresteforhold.

Ved strafudmålingen i sager af denne karakter ses der ofte lagt vægt på den forurettedes alder, aldersforskellen, forholdenes karakter og varighed samt relationen mellem forurettede og tiltalte på gernings- og domstidspunktet. Selv om det ikke i alle tilfælde fremgår direkte af dommenes præmisser, må det antages, at der i denne type af sager fortsat lægges betydelig vægt på, at de seksuelle aktiviteter er foregået i enighed mellem parterne.

Senest i redegørelsen fra august 2009 gav de indberettede domme rigsadvokaturen grundlag for at antage, at straffen for enkeltstående eller kortvarige seksuelle forhold mellem yngre tiltalte i alderen op til ca. 21 år og børn i alderen 12-14 år lå i niveauet fra betinget dom uden straffastsættelse til fængsel i op til 3 måneder, som i flere tilfælde blev gjort betinget, eventuelt på vilkår af samfundstjeneste.

Endvidere gav de indberettede domme rigsadvokaturen grundlag for at antage, at straffen for seksuelle forhold mellem ældre tiltalte fra ca. 22 år og børn i alderen 12-14 år som udgangspunkt lå i niveauet 3-6 måneders fængsel, som kun undtagelsesvist blev gjort betinget.

RIGSADVOKATEN

SIDE 10

Endelig var der enkelte domme, der viste, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 222 selv i kærestelignende forhold kunne stige betydeligt, når der forelå særligt skærpende omstændigheder.

Som nævnt er der i år indberettet fem domme vedrørende kæreste- og kærestelignende forhold. Det er min opfattelse, at strafudmålingen i disse sager som udgangspunkt er i overensstemmelse med mine tidligere antagelser om straffniveauet i denne type sager.

I dom 1 (betinget dom uden straffastsættelse) var der tale om en 16-årig dreng, som bl.a. havde samleje to gange med en 13-årig pige. Straffen ligger inden for det angivne straffniveau for forhold begået af yngre tiltalte, hvor niveauet ligger fra betinget dom uden straffastsættelse til fængsel i op til 3 måneder betinget.

Dom 2 (60 dages betinget fængsel) vedrørte et enkeltstående samleje mellem en 22-årig og en 13-årig i et kærestelignende forhold.

I dom 3 (fængsel i 60 dage) var der tale om en 22-årig mand, der ikke under 12 gange havde samleje med en 12-årig pige. Straffen kan forekomme mild henset til den store aldersforskel og antallet af samlejer, selv om det må antages at være tillagt betydning i formildende retning for straffastsættelsen, at der var tale om et kærestelignende forhold, hvor det seksuelle samkvem foregik i enighed mellem parterne. Dommen blev imidlertid først forelagt rigsadvokaturen efter ankefristens udløb.

Dom 4 (fængsel i 9 måneder, hvoraf 6 måneder blev gjort betinget) og dom 5 (fængsel i 1 år, hvoraf 9 måneder blev gjort betinget) viser en betydelig forhøjelse af straffen, når der foreligger skærpende omstændigheder, f.eks. hyppigheden af det seksuelle samkvem, flere forurettede, betydelig aldersforskel og graviditet. I begge sager forblev parterne kærester efter, at forurettede var fyldt 15 år, og kæresteforholdet blev tillagt vægt i formildende retning.

5.3.3. Straffene i sager vedrørende familieforhold

Der er til brug for dette års redegørelse indberettet 14 sager (dommene 6-19), som kan henføres til denne kategori. Det drejer sig om forhold begået over for biologiske børn, stedbørn, børnebørn og søskende samt mere fjerne familierelationer som f.eks. en fætters døtre. Otte af disse sager er ankesager.

I sager vedrørende familieforhold ses domstolene typisk at lægge vægt på forurettedes alder, overgrebenes karakter og varighed, over hvor lang en periode overgrebene har fundet sted, om der er forsøgt og/eller gennemført samleje, om der er lagt betydeligt pres på forurettede eller anvendt tvang, forurettedes tilknytning til den tiltalte, herunder tillidsforholdet mellem dem, samt om der er tale om flere forurettede.

RIGSADVOKATEN

SIDE 11

Sagerne varierer meget i karakter og grovhed, hvilket gør dem vanskeligt sammenlignelige. Strafudmålingen i de 14 indberettede sager om seksuelle overgreb i familieforhold spænder således fra fængsel i 6 måneder til fængsel i 4 år og 6 måneder. Hertil kommer, at flere af sagerne er omfattet af ordningen med behandling som alternativ til straf af personer, der har begået visse seksualforbrydelser.

Senest i redegørelsen fra august 2009 gav de indberettede sager rigsadvokaturen grundlag for at antage, at straffen efter lovændringen i 2002 for et eller et par enkeltstående overgreb i form af anden kønslig omgængelse end samleje formentlig lå i niveauet 3-4 måneders ubetinget fængsel, når der ikke forelå andre skærpende omstændigheder.

Der er ikke til brug for den foreliggende redegørelse indberettet domme, hvor straffen er fastsat i det angivne niveau på 3-4 måneders ubetinget fængsel.

I dom 7 blev straffen fastsat til fængsel i 6 måneder for tre tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje begået mod en fætters to små døtre. I dom 8 var der tale om flere tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje med en 9-årige stedsøster i form af beføling af kønsdele og oralsex. Straffen blev fastsat til fængsel i 8 måneder, der blev gjort betinget med vilkår om psykiatrisk/sexologisk behandling.

Disse domme viser en forhøjelse af straffen i forhold til det ovenfor angivne udgangspunkt (fængsel i 3-4 måneder), når der er tale om mere end et eller et par enkeltstående overgreb i form af anden kønslig omgængelse end samleje.

Der kan også henvises til dommene 12 og 13, hvor straffene blev udmålt til fængsel i henholdsvis 1 år og 1 år og 3 måneder. Sagerne omhandlede flere tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje med eget barn eller stedbarn begået over en længere periode.

I de tidligere redegørelser gav de indberettede sager endvidere rigsadvokaturen grundlag for at antage, at mere end enkeltstående overgreb over en periode – der ofte vil indebære samlejer eller forsøg herpå – efter straffeskærpelsen i 2002 typisk vil ligge på et niveau fra fængsel i 2 år og 6 måneder til fængsel i 3 år og 6 måneder, når der ikke foreligger andre skærpende omstændigheder.

Henset hertil kan straffastsættelsen i dom 15 mod T2 (fængsel i 2 år) forekomme mild, idet der var tale om adskillige tilfælde af samleje og anden kønslig omgængelse end samleje begået mod en steddatter, fra hun var 12 til 14 år, ligesom et enkelt samleje blev gennemført i forening med tiltaltes ven. Det bemærkes, at straffen blev forhøjet i landsretten fra fængsel i 1 år og 9 måneder til fængsel 2 år.

RIGSADVOKATEN

SIDE 12

Jeg finder dog ikke, at denne dom giver grundlag for at antage, at det angivne strafniveau mere generelt fraviges. I den forbindelse henvises til dom 18, hvor straffene blev fastsat til fængsel i 3 år og 9 måneder (T1) og 3 år og 3 måneder (T2) i en sag, hvor en mor og far uafhængigt af hinanden begik mange seksuelle overgreb mod deres sønner. Landsretten differentierede strafudmålingen under henvisning til, at faren havde begået færre forhold end moren, men fastholdt langvarige fængselsstraffe til begge tiltalte.

I dom 16 blev straffen for blufærdighedskrænkelser og et enkelt samleje med et 13-årigt barnebarn opnået under anvendelse af tvang fastsat til en fællesstraf af fængsel i 2 år og 3 måneder. Dommen viser, at der også vedrørende enkeltstående tilfælde sker en forhøjelse af straffen, når der i øvrigt foreligger skærpende omstændigheder, som eksempelvis tvang.

Straffelovens § 222, stk. 3, er anvendt i dommene 8, 14, 17 og 19, hvor straffene i et vist omfang blev udmålt efter denne bestemmelse. Straffene blev fastsat i niveauet fra fængsel i 8 måneder betinget med vilkår om bl.a. psykiatrisk/sexologisk behandling til fængsel i 4 år og 6 måneder. Dommene er nærmere omtalt i afsnit 5.3.7.

5.3.4. Straffene i sager vedrørende pasningsforhold

Der er indberettet en enkelt dom (dom 20), der er en nævningedom, som kan henføres til denne kategori, hvor den tiltaltes kontakt med den eller de forurettede er opnået gennem børnepasning og lignende.

I de tidligere redegørelser fandt rigsadvokaturen, at de indberettede sager kunne tyde på, at straffen for enkeltstående overtrædelser i form af anden kønslig omgængelse end samleje lå i niveauet omkring 3-5 måneders ubetinget fængsel. I redegørelsen fra 2009 var der kun indberettet en enkelt afgørelse, som viste, at der sker en forhøjelse af

straffen (fængsel i 1 år), når der foreligger skærpende omstændigheder, herunder et større antal overgreb mod flere børn over længere tid.

I dom 20 fastsatte nævningetinget straffen til fængsel i 9 år for mange seksuelle overgreb begået over en lang periode mod i alt 5 piger. Dommen er omtalt nærmere under afsnit 5.3.7., idet overgrebene til dels var omfattet af straffelovens § 222, stk. 3.

5.3.5. Straffene i sager vedrørende undervisningsforhold

Der er i denne indberetningsperiode modtaget en enkelt sag (dom 21), som kan henføres til denne kategori, hvor den eller de forurettede har været betroet tiltalte til undervisning.

RIGSADVOKATEN

SIDE 13

Om strafudmålingen i denne type af sager fandt rigsadvokaturen i redegørelsen fra juni 2005, at en enkelt af de indberettede sager indikerede, at enkeltstående overtrædelser i form af anden kønslig omgængelse end samleje lå i niveauet 3-4 måneders ubetinget fængsel. Denne antagelse er ikke efterfølgende blevet ændret.

I dom 21 blev en mand i midten af 20'erne idømt fængsel i 1 år, som blev gjort betinget med vilkår om psykiatrisk/sexologisk behandling. Tiltalte havde i et tilfælde samleje med en 13-årig pige, som han var håndboldtræner for, ligesom han over en længere periode krænkede flere pigers blufærdighed.

Det er min opfattelse, at dommen viser, at der sker en forhøjelse af straffen, når der foreligger skærpende omstændigheder, herunder fuldbyrdet samleje.

Det bemærkes, at i dom 4 og 5 var tiltalte spejderleder for to af de forurettede, og der var således i et vist omfang tale om overtrædelse af straffelovens § 223, stk. 1, om betroelse til undervisning. Disse domme er imidlertid henført under kategorien vedrørende kæresteforhold og andre kærestelignende relationer (afsnit 5.3.2.), idet kæresteforholdet i begge sager må antages at være tillagt afgørende betydning for strafudmålingen.

5.3.6. Straffene i sager vedrørende andre tilfælde

Der er indberettet 11 sager (dom 22-32), som ikke kan henføres til en af de foregående kategorier. Syv af disse er sager er ankedomme, heraf en dom afsagt af Højesteret.

Der er tale om forskellige typer af sager, idet overgrebene varierer fra et enkeltstående tilfælde af oralsex til flere seksuelle overgreb, herunder flere tilfælde af samleje. Karakteren af kontakten mellem tiltalte og forurettede varierer også og omfatter både langvarige, nære relationer til kortvarige bekendtskaber etableret gennem kontakt via

internettet. De udmålte straffe varierer ligeledes fra fængsel i 60 dage til fængsel i 2 år og 6 måneder.

I fem af sagerne (dom 24, 28, 30, 31 og 32) er straffen i et vist omfang fastsat i medfør af straffelovens § 222, stk. 3. Der er også inden for denne gruppe af domme tale om meget forskelligartede sager, hvor straffene er udmålt i niveauet fra fængsel i 6 måneder til fængsel i 2 år og 6 måneder. Dominene omtales nærmere i afsnit 5.3.7.

I fire af de øvrige sager (dom 25, 26, 27 og 29) var der tale om mænd i alderen 30-49 år, som over en kortere eller længere periode bl.a. havde samleje med piger i alderen 13-14 år, der frivilligt deltog i det seksuelle samkvem. Straffene i disse sager blev fastsat i niveauet fra fængsel i 9 måneder til fængsel i 1 år og 3 måneder.

RIGSADVOKATEN

SIDE 14

I dom 27 stadfæstede Højesteret landsrettens straffastsættelse (fængsel i 10 måneder) i en sag, hvor en 49-årig mand bl.a. i to tilfælde havde samleje med en tidligere venindes datter på næsten 15 år, som havde opsøgt tiltalte i håb om, at han som fotograf kunne hjælpe hende med at blive model. Højesterets flertal fandt i modsætning til landsretten, at forholdene ikke var omfattet af straffelovens § 222, stk. 3, og henviste bl.a. til, at der ikke forelå nogen særlig afhængighed eller særligt tillidsforhold mellem tiltalte og forurettede. Højesterets dom kan bl.a. ses som udtryk for, at domstolene – i overensstemmelse med bestemmelsens forarbejder – foretager en konkret vurdering af, om et forhold er omfattet af straffelovens §222, stk. 3, og at der er tale om et bredt skøn over alle sagens omstændigheder.

Som anført er sagerne i denne kategori af forskellig karakter, hvilket gør det særligt vanskeligt at foretage en sammenligning, og ligesom i de tidligere redegørelser giver sagerne ikke rigsadvokaturen anledning til særlige bemærkninger.

5.3.7. Straffene i sager vedrørende udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed (§ 222, stk. 3)

Til brug for den foreliggende redegørelse er der indberettet i alt 10 sager (dom 8, 14, 17, 19, 20, 24, 28, 30, 31 og 32), hvor det seksuelle overgreb er begået ved tiltaltes udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed over for den forurettede, og hvor straffen derfor er fastsat i medfør af strafskærpsbestemmelsen i straffelovens § 222, stk. 3.

Det var ikke i forbindelse med redegørelsen fra 2009 muligt at redegøre nærmere for strafniveauet i sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 3, idet der alene blev indberettet en enkelt dom herom.

Som anført ovenfor i afsnit 3 fremgår det af forarbejderne til straffelovens § 222, stk. 3, at straffen for et enkeltstående samleje eller forsøg på samleje med et barn under 15 år i de tilfælde, som er omfattet af bestemmelsen, forudsættes fastsat i niveauet fængsel i 2 år og 6 måneder ved samleje og fængsel i 1 år og 6-9 måneder ved forsøg på samleje. Er der alene tale om anden kønslig omgængelse end samleje, jf. straffelovens §§ 224 og 225, forudsættes straffen tilsvarende forhøjet, idet der her fortsat bør være en betydelig nuancering i den konkrete strafudmåling.

Straffene i de sager, der er indberettet til brug for den foreliggende redegørelse, er fastsat i niveauet fra fængsel i 6 måneder til fængsel i 9 år. Der er tale om meget forskellige sager, der spænder fra enkeltstående tilfælde af oralsex med større børn (dom 24) til mange og meget grove overgreb mod både større og mindre børn i alderen 4 til 13 år (dom 20). Tiltaltes relation til børnene er også forskelligartet og strækker sig således fra nære familierelationer til relationer skabt eller forsøgt skabt via internettet.

RIGSADVOKATEN

SIDE 15

Dom 8, 14, 17 og 19 vedrører overgreb begået i familieforhold. I sager om familieforhold, hvor straffen ikke udmåles efter straffelovens § 222, stk. 3, ligger straffen for et eller et par enkeltstående overgreb i form af anden kønslig omgængelse end samleje som udgangspunkt i niveauet 3-4 måneders fængsel, mens straffen for mere end enkeltstående overgreb, herunder ofte samleje, som udgangspunkt ligger i niveauet 2 år og 6 måneder til 3 år og 6 måneders fængsel, jf. ovenfor i afsnit 5.3.3. Straffene i dom 8, 14, 17 og 19, der i et vist omfang blev udmålt efter straffelovens § 222, stk. 3, blev fastsat i niveauet fra fængsel i 8 måneder betinget med vilkår om psykiatrisk/sexologisk behandling (dom 8) til fængsel i 4 år og 6 måneder (dom 19).

Dom 14 (fængsel i 1 år og 6 måneder) og dom 17 (fængsel i 3 år og 6 måneder) vedrørte længerevarende seksuelt misbrug i form af anden kønslig omgængelse end samleje begået mod piger i alderen 3-7 år. I disse to sager lå kun en del af gerningsperioden efter strafskærpelsen i 2008.

I dom 19, hvor hele gerningsperioden lå efter strafskærpelsen i 2008, var der både tale om mange fuldbyrdede samleje og mange tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje med en 12-13-årig pige. Straffen blev fastsat til fængsel i 4 år og 6 måneder, og der blev ved strafudmålingen bl.a. lagt vægt på, at samtlige forhold var omfattet af straffelovens § 222, stk. 3.

Strafudmålingen i dommene 8, 14, 17 og 19 viser, at straffen i sager vedrørende overgreb i familieforhold, hvor straffelovens § 222, stk. 3, er anvendt, varierer meget, og at der i sager om anden kønslig omgængelse end samleje fortsat sker en betydelig nuancering i den konkrete strafudmåling, således som det er forudsat i forarbejderne til lovændringen i 2008, jf. afsnit 3.

Strafudmålingen i dom 17 og 19 viser ligeledes, at der i overensstemmelse med lovgivers intention ved lovændringen i 2008 i sager om flere eller særligt grove overgreb, herunder vedvarende overgreb, fastsættes langvarige fængselsstraffe. Dommene kan tillige ses som udtryk for, at strafniveauet i et vist omfang fastsættes højere end i tilsvarende grove sager i familieforhold, der ikke er omfattet af straffelovens § 222, stk. 3, jf. dom 18, hvor gerningsperioden lå forud for strafskærpelsen, og hvor straffene blev fastsat til fængsel i henholdsvis 3 år og 3 måneder og 3 år og 9 måneder.

I dom 20, der vedrørte pasningsforhold, blev straffen fastsat til fængsel i 9 år. Der var tale om mange seksuelle overgreb, herunder vaginalt og analt samleje og anden kønslig omgængelse end samleje, begået over en 10-årig periode mod i alt fem piger, som tiltalte ofte på eget initiativ passede, idet han var venner med forældrene. Overgrebene mod fire af pigerne var omfattet af straffelovens § 222, stk. 3.

RIGSADVOKATEN

SIDE 16

Dommen viser, at i de meget grove tilfælde af seksuelle overgreb mod børn fastsættes straffen markant højere end det niveau, der må antages at være normalstraffen for seksuelle overgreb, herunder for overgreb begået i forbindelse med pasning af børn, jf. ovenfor afsnit 5.3.4.

Dommene 24, 28, 30, 31 og 32 vedrører seksuelle overgreb begået i andre tilfælde end i familieforhold eller pasningsforhold. Straffene er i disse sager fastsat helt eller delvis i henhold til straffelovens § 222, stk. 3. Der er tale om meget forskelligartede sager, hvor straffene blev udmålt i niveauet fra fængsel i 6 måneder til 2 år og 6 måneder.

Dom 24 (fængsel i 6 måneder) og dom 28 (fængsel i 1 år og 3 måneder) vedrørte enkeltstående tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje. Dom 30 (fængsel i 1 år og 6 måneder) vedrørte flere tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje begået over en længere periode mod to piger.

Dom 31, hvor straffen er fastsat delvis under henvisning til straffelovens § 222, stk. 3, er en sag om såkaldt grooming, hvor tiltalte via internettet forsøgte at opnå seksuel omgang med piger i alderen 6-14 år. Her blev straffen forhøjet af landsretten fra fængsel i 2 år til fængsel i 2 år og 6 måneder under henvisning til, at der var tale om meget grove forbrydelser, hvor bl.a. bedøvelse af børnene indgik som en del af tiltaltes overvejelser om seksuelle overgreb mod børn. I formildende retning blev det tillagt vægt, at der alene var tale om forsøg.

I dom 32 blev en 48-årig mand idømt fængsel i 2 år og 6 måneder for i et enkeltstående tilfælde ved udnyttelse af sin fysiske og psykiske overlegenhed at have haft analt samleje og anden kønslig omgængelse med en mentalt tilbagestående 12-årig dreng.

Det er min opfattelse, at også disse domme viser, at der i overensstemmelse med lovgivers intention sker en forhøjelse af straffen, når forholdet er omfattet af straffelovens § 222, stk. 3. Dom 32 viser således, at straffen for et enkeltstående (analt) samleje fastsættes til normalstraffen for overfaldsvoldtægt, hvilket vil sige fængsel i 2 år og 6 måneder, således som det er forudsat i forarbejderne til strafskærpsbestemmelsen. Endvidere viser dommene 24, 28 og 30, der alene omhandler anden kønslig omgængelse end samleje, at der fortsat sker en betydelig nuancering af strafudmålingen ud fra sagernes konkrete omstændigheder, samtidig med at der også i disse sager udmåles langvarige fængselsstraffe.

RIGSADVOKATEN

Samlet set er det min opfattelse, at der generelt er sket en forhøjelse af straffene for de seksuelle overgreb, der efter lovændringen i 2008 er blevet henført under strafskærpsbestemmelsen i straffelovens § 222, stk. 3. Det kan imidlertid på det foreliggende grundlag være vanskeligt at vurdere, om strafskærpsen er slået fuldt igennem i retspraksis, navnlig når henses til, at en del af gerningsperioden i flere af sagerne ligger forud for strafskærpsbestemmelsens ikrafttræden. Flere af sagerne vedrører endvidere alene anden kønslig omgængelse end samleje, og nogle sager vedrører samleje, herunder flere samlejer og anden kønslig omgængelse end samleje til samlet pådømmelse.

SIDE 17

6. Samlet vurdering og konklusion

Som det fremgår af gennemgangen af de konkrete sager i afsnit 5 ovenfor, omfatter undersøgelsen et bredt spektrum af sager, idet overgreb efter straffelovens § 222 varierer fra anden kønslig omgængelse end samleje i kæresteforhold til voksne persons længerevarende og meget grove misbrug af mindre børn.

Sagernes omstændigheder er også meget forskellige afhængig af f.eks. misbrugets karakter og varighed, antallet af overgreb, forurettedes alder, antallet af forurettede, eventuel anvendelse af tvang eller udnyttelse af en fysisk og psykisk overlegen samt forholdet mellem tiltalte og forurettede, herunder om der f.eks. består et særligt tillids- eller afhængighedsforhold.

Disse omstændigheder må naturligvis tillægges væsentlig betydning i strafudmålingen, og det kan derfor heller ikke give anledning til bemærkninger, at straffene i de indberettede domme varierer fra betinget fængsel uden straffastsættelse til fængsel i 9 år.

Sagernes meget forskellige karakter gør det også vanskeligt at foretage en nærmere sammenligning, herunder med de straffe, der må antages at være idømt forud for lovændringen i 2002.

Efter en samlet vurdering af straffene i de foreliggende sager er det imidlertid min opfattelse, at der i langt hovedparten af sagerne i vidt omfang er taget hensyn til, at straffen efter lovændringen i 2002 skulle skærpes.

Der foreligger i undersøgelsen kun to domme (dommene 3 og 15), hvor straffen set i forhold til niveauet i de øvrige sager efter min opfattelse kan forekomme mild. Det bemærkes dog, at i begge sager blev straffen efter straffelovens § 222 alene udmålt efter stk. 1 (og således ikke efter den forhøjede strafferamme i stk. 2 eller strafskærpselsesbestemmelsen i stk. 3), ligesom landsretten skærpede straffen i den ene dom (dom 15).

RIGSADVOKATEN

På baggrund af denne undersøgelse og de tidligere tilsvarende redegørelser fra 2004 til 2009 er det overordnede billede, at domstolene gennemgående har forhøjet straffene for overtrædelse af straffelovens § 222 i overensstemmelse med intentionerne med lovændringen i 2002.

SIDE 18

Som nævnt ovenfor i afsnit 3 blev der ved lov nr. 501 af 17. juni 2008 som stk. 3 i straffelovens § 222 indsat en bestemmelse om, at det ved fastsættelse af straffen efter § 222, stk. 1 og stk. 2, 1. led, skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden har skaffet sig samlejet ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed.

Lovændringen forudsætter en skærpelse af straffene for overtrædelse af straffelovens § 222 i de tilfælde, hvor stk. 3 finder anvendelse. Det fremgår således af forarbejderne, at straffen for et enkeltstående samleje eller forsøg på samleje med et barn under 15 år i givet fald skal tage udgangspunkt i de samme strafpositioner, som anvendes ved overfaldsvoldtægt, dvs. fængsel i 2 år og 6 måneder ved samleje og fængsel i 1 år og 6-9 måneder ved forsøg på samleje. Er der alene tale om anden kønslig omgængelse end samleje, jf. straffelovens §§ 224 og 225, forudsættes straffen tilsvarende forhøjet, idet der her fortsat bør være en betydelig nuancering i den konkrete strafudmåling.

Lovændringen trådte i kraft den 18. juni 2008 og omfatter forhold, der begås efter denne dato.

Der er til den foreliggende undersøgelse indberettet 10 domme, hvor straffen helt eller delvis er udmålt under henvisning til straffelovens § 222, stk. 3. Straffene er fastsat i niveauet fra fængsel i 6 måneder til fængsel i 9 år. Det fremgår af dommene, at domstolene som forudsat i bestemmelsens forarbejder foretager en helt konkret vurdering af sagens omstændigheder, når det gælder spørgsmålet om, hvorvidt forholdet er omfattet af straffelovens § 222, stk. 3.

Flere af sagerne vedrører alene anden kønslig omgængelse end samleje, og nogle sager vedrører samleje, herunder flere samlejer og anden kønslig omgængelse end samleje til samlet pådømmelse. Hertil kommer, at en del af gerningsperioden i flere af sagerne ligger forud for strafskærpelsesbestemmelsens ikrafttræden. Det kan på denne baggrund være vanskeligt at vurdere, om strafskærpelsen er slået fuldt igennem i retspraksis. Det er inidlertid min opfattelse, at der er sket en skærpelse af straffen i sager omfattet af straffelovens § 222, stk. 3. Straffen for et enkeltstående samleje er således i en dom fastsat til fængsel i 2 år og 6 måneder, hvilket er i overensstemmelse med tilkendegivelserne i forarbejderne til bestemmelsen i straffelovens § 222, stk. 3. Er der alene tale om anden kønslig omgængelse end samleje, er straffen fastsat i niveauet 6 måneder til 3 år og 6 måneders fængsel, hvilket viser, at der også i disse sager udmåles langvarige fængselsstraffe, og at der samtidig i overensstemmelse med forarbejderne fortsat sker en betydelig nuancering i den konkrete strafudmåling.

RIGSADVOKATEN

SIDE 19

Navnlig for at følge domstolens praksis vedrørende strafudmålingen i sager, der er omfattet af straffelovens § 222, stk. 3, herunder med henblik på at kunne vurdere strafudmålingen i forhold til andre sager om seksuelt misbrug af børn, er det min opfattelse, at rigsadvokaturen i en ny periode bør have indberettet sager om overtrædelse af straffelovens § 222.

**Oversigt over straffene i sager om overtrædelse af straffelovens § 222
efter ændringen af bestemmelsen i 2002 og 2008**

1. Indledning

Beskrivelsen af dommene er opdelt i følgende grupper:

Kæresteforhold og andre kærestelignende relationer
Familieforhold
Pasningsforhold
Betroet til undervisning
Andre tilfælde

Om denne opdeling henvises til beskrivelsen under de tilsvarende overskrifter i redegørelsen, afsnit 5.

Beskrivelsen er foretaget på en sådan måde, at de oplysninger, der må antages at have haft væsentlig betydning for straffastsættelsen, fremgår. Såfremt der er uenighed mellem byret, landsret eller Højesteret om straffastsættelsen, eller såfremt der har været dissens, fremgår det ligeledes af beskrivelsen.

Kæresteforhold og andre kærestelignende relationer

- **Dom 1 – Retten i Holbæks dom af 11. februar 2010**
- **Betinget dom uden straffastsættelse**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, jf. til dels § 224, begået af en 16-årig dreng, der i to tilfælde havde haft samleje og i et tilfælde oralsex med en 13-årig pige, som tiltalte havde kendt i flere år. Tiltalte blev idømt en betinget dom uden straffastsættelse. Retten lagde herved vægt på, at parterne kendte hinanden, den forholdsvis lille aldersforskel mellem dem, at tiltalte var under 18 år på gerningstidspunktet, og at der var forløbet mere end to år siden gerningstidspunktet, uden at den medgæde tid skyldtes tiltaltes forhold.

- **Dom 2 – Retten i Esbjergs dom af 12. februar 2010**
- **Fængsel i 60 dage betinget**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, begået af en 22-årig mand, der i et enkelt tilfælde havde samleje med en 13-årig pige. Tiltalte blev endvidere dømt for overtrædelse af et kørselsforbud. Byretten fastsatte straffen til betinget fængsel i 60 dage med en prøvetid på 1 år samt en tillægsgbøde på

10.000 kr. Retten lagde ved straffastsættelsen i formildende retning vægt på, at der var tale om et kærestelignende forhold, og i skærpende retning på aldersforskellen.

- **Dom 3 – Retten i Esbjergs dom af 11. maj 2010**
- **Fængsel i 60 dage**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, begået af en 22-årig mand, der over en periode på godt 2 måneder i ikke under 12 tilfælde havde haft samleje med en 12-årig pige. Samlejerne fandt sted i tiltaltes lejlighed og i en bil på en campingplads. Parterne var i et kærestelignende forhold. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 60 dage.

- **Dom 4 – Vestre Landsrets dom af 25. marts 2010**
- **Fængsel i 9 måneder, heraf 6 måneder betinget (stadfæstelse)**

Straffelovens § 222, stk. 1, § 223, stk. 1, og § 224, jf. § 222, stk. 1, og § 223, stk. 1, samt § 235, stk. 2, begået af en 31-32-årig mand, der over en periode på knap 1½ år regelmæssigt havde samleje og oral-sex med en pige på 13½-14 år. Der var tale om et kæresteforhold, som fortsatte, efter at pigen var fyldt 15 år. Forholdet blev indledt på et tidspunkt, hvor tiltalte var forurettedes spejderleder. Tiltalte var endvidere i besiddelse af en utugtig film og 20 utugtige billeder, som enten var udleveret af forurettede selv eller optaget i gensidig forståelse mellem parterne. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 9 måneder, hvoraf 6 måneder blev gjort betinget med en prøvetid på 2 år. Ved strafudmålingen lagde retten i skærpende retning vægt på, at aldersforskellen var betydelig, at forurettede var 13 år, da forholdet begyndte, at den seksuelle kontakt var regelmæssig, og at tiltalte havde kontaktet forurettede gennem sit virke som spejderleder, uden at krænkelserne dog havde fundet sted i denne sammenhæng. I formildende retning lagde retten bl.a. vægt på, at der var tale om et gensidigt kæresteforhold. Henset hertil og til tiltaltes gode personlige forhold fandt retten det forsvarligt, at en del af straffen blev gjort betinget. Landsretten stadfæstede byrettens dom. Tiltalte blev desuden i 3 år frakendt retten til erhvervsmæssigt eller i forbindelse med fritidsaktiviteter at beskæftige sig med børn og unge under 18 år.

- **Dom 5 – Retten i Odenses dom af 16. juni 2010**
- **Fængsel i 1 år, heraf 9 måneder betinget**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, og til dels § 223, stk. 1, begået af en 22-25-årig mand, der fra 2001 til 2004, mens han var spejderleder, havde talrige samlejer med en 12-15-årig pige (F1) fra spejderkorpset. Herudover havde tiltalte fra 2003 til 2004 talrige samlejer med en 14-15-årig pige (F2), hvilket resulterede i, at hun blev gravid og fik foretaget en abort, lige inden hun fyldte 15 år. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 1 år, hvoraf 9 måneder blev gjort betinget. Ved straffastsættelsen lagde retten i skærpende retning vægt på, at F1 kun var 12 år og F2 13 år, da forholdene blev indledt, at forholdene var langvarige, at tiltalte havde talrige samlejer med de forurettede, og at F2 blev gravid. I formildende retning lagde retten vægt på tiltaltes personlige forhold samt på, at F1 efterfølgende havde haft nær kontakt til tiltalte, og at F2 havde fortsat forholdet til tiltalte efter, at hun var fyldt 18 år. Tiltalte blev desuden indtil videre frakendt retten til erhvervsmæssigt eller i forbindelse med fritidsaktiviteter at beskæftige sig med børn og unge under 18 år.

Familieforhold

- **Dom 6 – Retten i Aalborgs dom af 19. marts 2010**
- **Fængsel i 6 måneder betinget af psykiatrisk/sexologisk behandling**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 2, jf. § 210, stk. 2, og § 224 begået af en 16-17-årig dreng, der fra august 2004 til februar 2006 i ikke under 7 tilfælde havde haft samleje og analt samleje med sin 8-9-årige halvsøster. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 6 måneder, der blev gjort betinget bl.a. med vilkår om psykiatrisk/sexologisk behandling i 2 år og om ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke at modtage besøg af piger under 15 år eller tage ophold hos personer, hos hvem der opholder sig piger under denne alder.

- **Dom 7 – Østre Landsrets dom af 23. februar 2010**
- **Fængsel i 6 måneder (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 2, begået af en 34-årig mand, der i tre tilfælde fik sin fætters to døtre på henholdsvis 3 og 4-5 år til at røre ved sit lem, ligesom den ældste pige i det ene tilfælde slikkede på tiltaltes lem, og begge piger slikkede på hans lem i de to øvrige tilfælde. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 6 måneder og lagde ved strafudmålingen vægt på pigernes alder og antallet af episoder. Landsretten stadfæstede byrettens afgørelse, idet landsretten fandt straffen passende.

- **Dom 8 – Retten i Glostrups dom af 11. marts 2010**
- **Fængsel i 8 måneder betinget af bl.a. psykiatrisk/sexologisk behandling**

Overtrædelse af straffelovens § 210, stk. 1, jf. stk. 3, § 222, stk. 3, jf. stk. 2, jf. § 224 og § 232 begået af en 30-31-årig mand, der i et tilfælde rørte sin 3½-4-årige datter på kroppen og i skridtet med en vibrator, ligesom han i et tilfælde viste sin datter pornofilm og onanerede under hendes overværelse samt befølte hende i skridtet og lod hende beføle sit erigerede lem. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 8 måneder, der blev gjort betinget bl.a. med vilkår om psykiatrisk/sexologisk behandling. Retten lagde ved straffastsættelsen vægt på karakteren af de seksuelle krænkelse, og at de var begået over for tiltaltes 3½-4-årige datter.

- **Dom 9 – Østre Landsrets dom af 15. april 2010**
- **Fængsel i 8 måneder betinget med vilkår om bl.a. undergivelse af foranstaltninger efter servicelovens § 52 (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 2, jf. stk. 1, og § 210, stk. 3, begået af en 15-16-årig dreng, der over en periode på ca. 10 måneder flere gange havde haft anden kønslig omgængelse end samleje med sin 9-årige halvsøster, idet han havde en finger oppe i skeden på hende og slikkede hende i skridtet. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 8 måneder, der blev gjort betinget med vilkår om bl.a. undergivelse af foranstaltninger efter servicelovens § 52 efter kommunens nærmere bestemmelser. Ved straffastsættelsen lagde byretten i skærpende retning vægt på forurettedes unge alder samt de seksuelle overgrebs karakter. I formildende retning lagde byretten vægt på tiltaltes unge alder på gerningstidspunktet og hans personlige forhold, hvoraf fremgik, at tiltalte var udviklingsforstyrret og havde brug for behandling og støtte. Landsretten stadfæstede byrettens dom.

- **Dom 10 – Vestre Landsrets dom af 11. oktober 2010**
- **Fængsel i 10 måneder (formildelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 2, jf. stk. 1, jf. § 21, § 224, jf. § 222, stk. 2, jf. stk. 1, og § 232 begået over en periode på ca. et halvt år af en 43-årig mand over for sin 11-årige steddatter. I byretten blev tiltalte dømt for anden kønslig omgængelse end samleje ved i tiltaltes soveværelse i to tilfælde at have befølt forurettede i skridtet, herunder i det ene tilfælde at have presset sit lem op mod forurettedes skede, og i yderligere et tilfælde at have formået hende til at beføle sit lem. Endvidere blev han dømt for tre tilfælde af blufærdighedskrænkelser ved at have befølt steddatteren i skridtet, mens hun var i bad. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 1 år og lagde ved straffastsættelsen vægt på antallet og karakteren af de begåede forhold, den tidsmæssige udstrækning, forurettedes alder og hendes afhængighedsforhold til tiltalte. Landsretten anså det tillige for bevist, at tiltalte havde til hensigt at gennemføre samleje med steddatteren, da han pressede sit lem mod hendes kønsdel, og ændrede derfor denne del af byrettens dom til forsøg på samleje, ligesom de befølinger af forurettedes skridt, der foregik i soveværelset, blev henført under straffelovens § 232. Landsretten nedsatte på den baggrund straffen til fængsel i 10 måneder.

- **Dom 11 – Retten i Helsingørs dom af 28. januar 2010**
- **Fængsel i 1 år betinget bl.a. med vilkår om sexologisk/psykiatrisk behandling**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1 og 2, jf. § 21, § 232, § 210, stk. 3, jf. stk. 2, § 224, jf. § 222, stk. 1 og stk. 2, begået af en 15-21-årig mand, der fra 2002 til 2009 i adskillige tilfælde dels befølte sin 6-13-årige halvsøster på brysterne og i skridtet, dels slikkede hende i skridtet, hvorunder han flere gange stak en finger op i hendes skede, dels formåede hende til at beføle sit lem og tage det i munden. Tiltalte forsøgte endvidere i adskillige tilfælde at gennemføre samleje med søsteren, hvilket mislykkedes, idet hun bad tiltalte stoppe. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 1 år, der blev gjort betinget bl.a. med vilkår om psykiatrisk/sexologisk behandling i 2 år og om ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke at modtage besøg af piger under 15 år eller tage ophold hos personer, hos hvem der opholder sig piger under denne alder. Retten tog ved straffastsættelsen hensyn til, at tiltalte havde været frihedsberøvet i mere end 6 måneder under sagen.

- **Dom 12 – Retten i Aalborgs dom af 6. maj 2010**
- **Fængsel i 1 år**

Overtrædelse af straffelovens § 210, stk. 3, jf. § 224, jf. § 222, stk. 2, og § 232 begået af en 35-36-årig mand, der i en periode på over et år havde anden kønslig omgængelse end samleje med sin 11-12-årige datter, idet han næsten hver uge og ofte tre gange på en uge stak en finger op i datterens skede, ligesom han i ét tilfælde befølte sin datters 12-årige veninde i skridtet uden på tøjet, kyssede hende på munden og halsen og forsøgte at beføle hendes bryster under tøjet. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 1 år og lagde ved straffastsættelsen vægt på forholdenes karakter, og at overgrebene mod datteren havde strakt sig over et år.

- **Dom 13 – Østre Landsrets dom af 1. juli 2010**
- **Fængsel i 1 år og 3 måneder (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 223, stk. 1, jf. 222, stk. 2, jf. stk. 1, jf. § 224 og § 245, stk. 1 (grov vold), begået af en 34-39-årig mand, der fra 1999 til 2004 havde haft anden kønslig omgængelse end

samleje med sin 6-11-årige steddatter, idet tiltalte i flere tilfælde gik i bad med steddatteren og formåede hende til at manipulere sit lem til han fik sædafgang. Tiltalte blev også dømt for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, idet han adskillige gange i flere minutter ad gangen fastholdt forurettede under en kold bruser, mens han tog fat om hendes øjne, så hun ikke kunne lukke dem, ligesom han i ét tilfælde hængte hende op på en krog i hendes tøj, så hun ikke kunne nå gulvet med fødderne. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 1 år og 3 måneder. Byretten lagde ved strafudmålingen vægt på forholdenes karakter, den lange gerningsperiode og forurettedes alder. Landsretten, der fandt straffen passende udmålt, stadfæstede byrettens dom.

- **Dom 14 – Vestre Landsrets dom af 10. juni 2010**
- **Fængsel i 1 år og 6 måneder (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 210, stk. 3, jf. stk. 1, samt § 224, jf. § 222, stk. 1 og 2, og til dels stk. 3, jf. til dels § 21, samt § 232 begået af en 34-37-årig mand, der i en periode på nogle år havde anden kønslig omgængelse end samleje med sin 5-7-årige datter (F1) og sin 3-4-årige datter (F2), idet han mindst 3-4 gange fik F1 til at beføle og manipulere sit lem, ligesom han i to tilfælde forsøgte at få F2 til at manipulere sit lem. Tiltalte var tidligere straffet med fængsel i 1 år og 9 måneder for ligesortet kriminalitet. Byretten, der frifandt tiltalte i relation til F2, fastsatte straffen til fængsel i 1 år og 6 måneder og lagde ved straffastsættelsen vægt på forholdets karakter og tiltaltes forstraf. Landsretten stadfæstede dommen med den ændring, at tiltalte også blev fundet skyldig i relation til F2. Dissens for forhøjelse af straffen til 2 år.

- **Dom 15 – Østre Landsrets dom af 9. august 2010**
- **T1 fællesstraf af fængsel i 2 år (skærpeelse)**
- **T2 fængsel i 9 måneder (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, og § 224, § 223, stk. 1 og 2, samt § 232 begået af en 38-39-årig mand (T1), der fra slutningen af 2004 til midten af 2006 adskillige gange havde haft samleje og anden kønslig omgængelse end samleje med sin 12-14-årige steddatter. T1 formåede at få forurettede til at onanere sit lem til sædafgang, ligesom han formåede at få forurettede til at slikke på sit lem, samtidig med at han befølte hende i skridtet og på brysterne. T1 havde adskillige gange samleje med forurettede og viste hende pornofilm, ligesom han tog bad med forurettede, mens de gensidigt befølte hinanden. T1 havde endvidere i et tilfælde i forening med en 37-38-årig kammerat (T2) samleje med forurettede, ligesom T1 i et tilfælde så på, mens T2 havde samleje med forurettede. Byretten fastsatte straffen for T1 til en fællesstraf af fængsel i 1 år og 9 måneder, der tillige omfattede en reststraf på 62 dage fra en tidligere dom for overtrædelse af straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 1. T2 blev straffet med fængsel i 9 måneder. Det forhold, hvor begge tiltalte medvirkede, blev af byretten anset som en skærpende omstændighed, men retten lagde samtidig vægt på, at de tiltalte ikke havde presset forurettede, og at hun var fyldt 12 år. Endvidere lagde byretten i relation til T2 vægt på, at han ikke var initiativtager til de seksuelle overgreb. Landsretten forhøjede straffen for T1 til fængsel i 2 år og lagde herved vægt på karakteren og grovheden af forholdene samt den tidsmæssige udstrækning. Landsretten stadfæstede straffen for T2.

- **Dom 16 – Vestre Landsrets dom af 14. april 2010**
- **Fællesstraf af fængsel i 2 år og 3 måneder**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 2, jf. stk. 1, jf. § 210, stk. 1, samt § 232 begået af en 64-årig mand, der i sommeren 2006 befalte sit 13-årige barnebarn på brysterne og i skridtet, ligesom tiltalte under anvendelse af tvang (§ 222, stk. 2, 2. led), herunder ved at tildele forurettede en lussing, skaffede sig samleje med hende. Byretten frifandt tiltalte. I landsretten blev tiltalte fundet skyldig i den rejste tiltalte, og straffen blev fastsat til fængsel i 2 år og 3 måneder, der var en fællesstraf med en dom fra 2009, hvor tiltalte blev idømt 30 dages betinget fængsel for at have krænket forurettedes blufærdighed. Landsretten lagde ved straffastsættelsen vægt på forholdets karakter og grovhed, herunder navnlig at forurettede var 13 år på gerningstidspunktet, og at tiltalte var forurettedes morfar.

- **Dom 17 – Retten i Næstveds dom af 11. marts 2010**
- **Fængsel i 3 år og 6 måneder**

Overtrædelse af straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 2, til dels jf. stk. 3, og § 223, alt til dels jf. § 21, § 232 og § 235, stk. 1 og 2, begået af en 23-25-årig mand, der over en periode på knap to år i mange tilfælde havde anden kønslig omgængelse end samleje med sin 3-5-årige steddatter. I flere tilfælde slikkede tiltalte forurettede i skridtet, gned hende i skridtet med hånden og foretog samlejebevægelser med sit lem mod hendes kønsdel. I mindst et tilfælde fik tiltalte forurettede til at manipulere sit lem med hånden, ligesom han i mindst et tilfælde forsøgte at få hende til at sutte på sit lem, hvilket hun imidlertid nægtede. Tiltalte optog endvidere nøgenfotos af forurettede, herunder af hendes kønsdel. Disse billeder samt et billede og et filmklip af sig selv, hvor han onanerede, sendte han til en 15-årig pige, som han havde fået kontakt med på internettet. Tiltalte var desuden i besiddelse af 238 billeder og 37 filmklip med børnepornografi. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 3 år og 6 måneder. Retten lagde ved straffastsættelsen vægt på længden af gerningsperioden, forurettedes alder på gerningstidspunktet, og at der var tale om gentagne krænkelser, som blev begået på tidspunkter, hvor forurettede var overladt i tiltaltes varetægt. Endvidere lagde byretten vægt på, at krænkelserne i et vist omfang var begået efter indførelsen af straffelovens § 222, stk. 3.

- **Dom 18 – Vestre Landsrets dom af 5. februar 2010**
- **T1 fængsel i 3 år og 9 måneder (stadfæstelse)**
- **T2 fængsel i 3 år og 3 måneder (formildelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 210, stk. 3, jf. stk. 1, jf. § 222, stk. 2, jf. til dels § 21, § 210, stk. 3, jf. stk. 1, til dels § 222, stk. 1 og 2, jf. § 224 og § 210, stk. 1, begået af en 35-39-årig kvinde (T1), der fra 2002 til 2005 i flere tilfælde skaffede sig anden kønslig omgængelse end samleje med sin 7-11-årige søn (F1), idet hun befalte sønnen på kønsdelen og formåede ham til at beføle hende på kønsdelen, ligesom hun forsøgte at få sønnen til at indføre sit lem i hendes endetarm, hvilket han afslog. Herudover havde T1 i perioden fra 2001 til 2004 adskillige gange skaffet sig anden kønslig omgang end samleje med sin 12-15-årige søn (F2), idet hun – under trusler om bl.a. anbringelse på børnehjem samt nægtelse af, at F2 kunne komme hjem – befølte og suttede på hans lem og formåede ham til at beføle hende på brysterne og kønsdelen. I samme periode havde T1 endvidere i flere tilfælde samleje med F2. T1 blev endvidere dømt for overtrædelse af straffelovens § 244 (vold) ved over en periode på over 2½ år jævnlige at have slået F1 med både flad og knyttet hånd og F2 med flad hånd.

Desuden overtrædelse af straffelovens § 210, stk. 3, jf. stk. 1, jf. § 222, stk. 2, jf. § 225 samt § 223, jf. § 222, stk. 2, jf. § 225, jf. til dels § 21, begået af en 39-41-årig mand (T2), der var gift med T1. T2 havde i 2002 i ét tilfælde skaffet sig anden kønslig omgængelse end samleje med sin 6-årige søn (F3), idet tiltalte suttede på sønnens lem, formåede sønnen til at sutte på tiltaltes lem, ligesom tiltalte førte sit lem ind i sønnens endetarm. Endvidere havde tiltalte i en periode fra 2001-2003 i flere tilfælde skaffet sig og forsøgt at skaffe sig anden kønslig omgængelse end samleje med sin 6-8-årige stedsøn (F1), idet tiltalte førte sit lem ind i stedsønnens endetarm og forsøgte at få F1 til at føre sit lem ind i tiltaltes endetarm og sutte på tiltaltes lem.

Byretten fastsatte straffen for T1 og T2 til fængsel i 3 år og 9 måneder og lagde ved straffastsættelsen bl.a. vægt på, at overgrebene var udtryk for total omsorgssvigt og tillidsbrud over for de forurettede, samt at de tiltalte på gerningstidspunktet var henholdsvis primær og nær omsorgsperson for de forurettede. Landsretten stadfæstede straffen for T1 og nedsatte straffen for T2 til fængsel i 3 år og 3 måneder. Landsretten lagde ved straffastsættelsen vægt på de samme forhold som byretten, og tilføjede bl.a., at T1 var fundet skyldig i flere tilfælde af seksuelle overgreb end T2 over for de to sønner.

- **Dom 19 – Retten i Århus dom af 8. juli 2010**
- **Fængsel i 4 år og 6 måneder**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, jf. stk. 3, jf. til dels § 224, begået af en 39-40-årig mand, der fra august 2008 til november 2009 adskillige gange skaffede sig samleje med sin kærestes 12-13-årige datter, ligesom han førte en finger op i hendes kønsdel og flere gange formåede pigen til at sutte og manipulere sit lem til sædafgang. Tiltalte boede sammen med forurettedes mor, som han i perioder havde et forhold til. De første overgreb fandt sted, når forurettede, som til dagligt opholdt sig på en døgninstitution, var på weekend hos sin mor. På et tidspunkt flyttede tiltalte fra forurettedes mor, og herefter fandt overgrebene sted, når forurettede besøgte tiltalte. Overgrebene stoppede, da forurettede opdagede, at hun var blevet gravid. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 4 år og 6 måneder. Retten lagde herved vægt på længden af gerningsperioden, overgrebenes karakter samt det forhold, at samtlige overgreb var omfattet af strafs-kær-pelsesbestemmelsen i straffelovens § 222, stk. 3, idet retten fandt, at de seksuelle overgreb var opnået ved udnyttelse af tiltaltes fysiske og psykiske overlegenhed. Retten fandt ikke grundlag for at meddele tiltalte pålæg efter straffelovens § 236, stk. 2, om ikke at lade børn og unge under 18 år tage ophold i sin bolig eller uden politiets tilladelse selv tage ophold hos personer, hos hvem der opholder sig børn under denne alder.

Pasningsforhold

- **Dom 20 – Retten i Holbæks nævningedom af 21. juni 2010**
- **Fængsel i 9 år**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 2 og 3, jf. stk. 1, og § 222, stk. 1, jf. til dels § 224, jf. til dels § 21, § 232, § 123 (vidnetrusler), og § 235, stk. 2, begået af en 33-43-årig mand over en årrække mod i alt fem piger, som han ofte på eget initiativ passede, idet han var venner med deres forældre. Fra januar 2000 til november 2007 stak tiltalte flere gange sin finger op i skeden på den ene pige (F1), der var mellem 6-7 og 13 år, ligesom han befølte hende på kroppen og i et tilfælde fik hende til at beføle sit lem. Endvidere havde tiltalte på et ikke nærmere angivet tidspunkt samleje med F1 samt forsøgt herpå. Fra oktober 2008 til juni 2009 gennemførte tiltalte adskillige anale samlejer med henholdsvis

en 7-8-årig pige (F2), der var mentalt retarderet, og to 4-5-årige piger (F3 og F4), der ikke var alderssvarende udviklede, ligesom han også gennemførte adskillige vaginale samlejer med D. Fra oktober/november 2008 til februar 2009 befølte tiltalte mange gange en 11-årig pige (F5) på kroppen, ligesom han flere gange stak sin finger op i hendes skede og formåede hende til at beføle sit lem. Tiltalte truede endvidere F5 med at slå hendes forældre ihjel, hvis hun fortalte nogen om overgrebene. Tiltalte var desuden i besiddelse af 50 billeder og 163 film med børnepornografi. Retten fastsatte straffen til fængsel i 9 år. Der blev ved straffastsættelsen blandt andet lagt vægt på krænkelsernes karakter og grovhed, tiltaltes systematiske udnyttelse gennem en årrække af såvel børnenes som familiernes tillid til at foretage de seksuelle krænkelser, antallet af børn og deres sociale og mentale vanskeligheder, og at overgrebene mod 4 af pigerne var omfattet af bestemmelsen om straffskærpelse i straffelovens § 222, stk. 3. Tiltalte blev samtidig i medfør af straffelovens § 236, stk. 2, meddelt et pålæg om ikke at lade børn og unge under 18 år tage ophold i sin bolig eller uden politiets tilladelse selv tage ophold hos personer, hos hvem der opholder sig børn under 18 år.

Betroet til undervisning

- **Dom 21 – Retten i Odenses dom af 27. januar 2010**
- **Fængsel i 1 år betinget af bl.a. sexologisk/psykiatrisk behandling**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, § 223, stk. 1, samt § 232 begået af en 24-25-årig mand, der i et tilfælde havde samleje med en 13-årig pige (F1), som han var håndboldtræner for, og som han underviste i matematik på hendes bopæl. Tiltalte havde endvidere over en periode på et halvt år sendt mange sms'er med seksuelt indhold til F1, ligesom han flere gange havde befølt hende på kønsdelen, på brysterne og kysset hende. I samme periode havde tiltalte sendt mange sms'er med seksuelt indhold til en 12-årig pige (F2), ligesom han en enkelt gang havde befølt hende på balderne uden på tøjet. Tiltalte havde endvidere krænket en 15-årig piges (F3) blufærdighed ved bl.a. befølinger uden på tøjet. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 1 år, der blev gjort betinget bl.a. med vilkår om psykiatrisk/sexologisk behandling i 2 år og om ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke at modtage besøg af piger under 15 år eller tage ophold hos personer, hos hvem der opholder sig piger under denne alder. Desuden blev tiltalte indtil videre frataget retten til erhvervsmæssigt eller i forbindelse med fritidsaktiviteter at beskæftige sig med børn og unge under 18 år.

Andre tilfælde

- **Dom 22 – Vestre Landsrets dom af 21. juni 2010**
- **Fængsel i 60 dage (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, jf. § 224, jf. § 225 og § 235, stk. 2, begået af en 63-årig mand, der i et enkelt tilfælde stuede på en 12-årig drengs lem. Tiltalte var endvidere i besiddelse af pornografiske billeder af forurettede på sin mobiltelefon. Kontakten mellem forurettede og tiltalte blev skabt via en hjemmeside med sexchat, og forurettede gjorde allerede i den første besked opmærksom på, at han kun var 12 år gammel. Byretten henførte forholdet under straffelovens § 222, stk. 3, og lagde herved vægt på karakteren af korrespondancen mellem tiltalte og forurettede sammenholdt med aldersforskellen mellem dem. Retten fastsatte straffen til fængsel i 60 dage og lagde ved straffastsættelsen vægt på overgrebets karakter og omstændighederne herved, samt at der var tale om et enkeltstående

ende overgreb. Landsretten stadfæstede strafudmålingen, men frifandt tiltalte for overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 3, og lagde herved vægt på, at forurettede på hjemmesiden udtrykkeligt opfordrede tiltalte til sex samt karakteren af den skriftlige kommunikation mellem forurettede og tiltalte forud for deres møde.

- **Dom 23 – Retten i Aalborgs dom af 9. juni 2010**
- **Fængsel i 5 måneder betinget af bl.a. psykiatrisk/sexologisk behandling**

Overtrædelse af straffelovens § 225, jf. § 222, stk. 2, begået af en 40-41-årig mand, der i 2006 havde anden kønslig omgængelse end samleje med en 7-8-årig dreng, idet tiltalte mindst én gang slikkede på forurettedes lem, ligesom han mindst to gange formåede forurettede til at berøre og onanere tiltaltes lem. Tiltalte havde gennem mange år været ven med forurettedes forældre og kom ofte i forurettedes hjem. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 5 måneder bl.a. betinget af vilkår om psykiatrisk/sexologisk behandling og om ikke at opholde sig sammen med drenge under 15 år og ikke have elektronisk forbindelse med drenge under denne alder.

- **Dom 24 – Østre Landsrets dom af 28. januar 2010 (TfK2010.375)**
- **Fængsel i 6 måneder (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 1, jf. stk. 3, begået af en 28-årig mand, der en nat mødtes med to piger på henholdsvis 11 og 14 år og fik dem til sutte på sit lem. Den 14-årige pige var tiltaltes kollegas steddatter, og kontakten mellem pigerne og tiltalte blev etableret via Facebook. Den 11-årige pige, der fyldte 12 år umiddelbart efter gerningstidspunktet, havde fortalt tiltalte, at hun var 14 år, og byretten frifandt derfor tiltalte for overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 2. Henset til, at det i det væsentligste var tiltalte, der tog initiativ til det seksuelle samkvem, de forurettedes alder samt den betydelige aldersforskel mellem tiltalte og forurettede, blev forholdet henført under straffelovens § 222, stk. 3. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 6 måneder. Landsretten stadfæstede byrettens dom.

- **Dom 25 – Vestre Landsrets dom af 22. februar 2010**
- **Fængsel i 9 måneder (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, og § 224, jf. § 222, og § 235, stk. 2, begået af en 35-36-årig mand, der i perioden fra august 2006 til juni 2007 på sin bopæl talrige gange havde haft samleje og anden kønslig omgængelse end samleje med en 13-14-årig pige. Tiltalte og forurettede havde mødt hinanden på forurettedes skole, hvor tiltalte havde spillet som DJ til skolefester. Tiltalte var desuden i besiddelse af 15 billeder og 26 filmklip med børnepornografi. Tiltalte havde endvidere udøvet vold efter straffelovens § 244 og fremsat vidnetrusler efter straffelovens § 123 over for sin 19-årige kæreste. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 9 måneder og lagde ved straffastsættelsen særligt vægt på antallet, karakteren og den tidsmæssige udstrækning af krænkelserne, aldersforskellen mellem tiltalte og den mindreårige pige samt karakteren af volden udøvet mod kæresten. Landsretten udtalte, at det seksuelle samkvem havde været frivilligt, men at der havde ikke været tale om et kæresteforhold. Landsretten stadfæstede byrettens strafudmåling.

- **Dom 26 – Østre Landsrets dom af 6. april 2010**

- **Fængsel i 9 måneder (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, jf. til dels § 224, jf. til dels § 21, begået af en 30-årig mand, der gennem en periode på ca. 4 måneder i tre tilfælde havde samleje med en 14-årig pige og i et tilfælde havde forsøgt herpå. Endvidere havde tiltalte i et tilfælde anden kønslig omgængelse end samleje med forurettede, idet hun suttede på tiltaltes lem. Den 14-årige pige var tiltalte kollegas sted-datter, og hun havde forud for det seksuelle samkvem luftet tiltaltes hund og passet hans barn. Byret-tens flertal henførte forholdet under strafskærpselsesbestemmelsen i straffelovens § 222, stk. 3, og lagde herved vægt på aldersforskellen mellem parterne, at tiltalte havde taget initiativet til opstarten af det seksuelle samkvem, at forurettede havde passet hund og barn hos tiltalte, at de boede i samme bebyggelse, og at hendes stedfar var tiltaltes kollega. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 9 måne-der og lagde ved strafudmålingen vægt på, at forurettede var fyldt 14 år, da det seksuelle samkvem startede, samt at tiltalte ikke anvendte fysisk magt i forbindelse med opnåelsen heraf. Landsretten udtalte, at hverken aldersforskellen mellem tiltalte og forurettede eller de øvrige oplysninger om for-holdet mellem parterne kunne danne tilstrækkeligt grundlag for at henføre forholdene under straffelo-vens § 222, stk. 3. Med den ændring stadfæstede landsretten strafudmålingen og lagde herved navnlig vægt på antallet af strafbare forhold (5) og aldersforskellen mellem tiltalte og forurettede.

- **Dom 27 – Højesterets dom af 30. september 2010**

- **Fængsel i 10 måneder (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, jf. til dels § 224, og § 123 (vidnetrusler) begået af en 49-årig mand, der i to tilfælde havde samleje med en pige, da hun var 14 år og 9-10 måneder. Herudover havde tiltalte haft anden kønslig omgængelse end samleje med forurettede, idet han i forbindelse med det ene samleje formåede hende til at sutte på sit lem, ligesom han i to andre tilfælde stak en finger op i hendes skede. Tiltalte havde desuden fremsat trusler om vold over for forurettede, hvis hun fortalte nogen om overgrebene. Tiltalte, der arbejdede som fotograf, havde lært forurettede at kende gennem hendes mor, som tiltalte nogle år forinden havde været venner med og haft et seksuelt forhold til. For-urettede, der havde betydelige personlige problemer, tog kontakt til tiltalte, idet hun ønskede at blive model. Under sagen påstod anklagemyndigheden forholdene henført under straffelovens § 222, stk. 3. Et flertal i byretten fandt, at de seksuelle overgreb ikke var omfattet af den særlige strafskærpselsesbe-stemmelse i straffelovens § 222, stk. 3, og straffen blev fastsat til fængsel i 5 måneder. Landsretten henførte derimod disse forhold under straffelovens § 222, stk. 3, og forhøjede straffen til fængsel i 10 måneder. Landsretten lagde herved vægt på den betydelige aldersforskel, på tillidsforholdet mellem forurettede og tiltalte samt på den afhængighed af tiltalte, som forurettedes modeldrømme skabte.

Et flertal i Højesteret udtalte, at der ved bedømmelsen af, om de seksuelle overgreb var omfattet af straffelovens § 222, stk. 3, måtte lægges vægt på den betydelige aldersforskel mellem tiltalte og foru-rettede, men samtidig på, at forurettede var 14 år og 9-10 måneder på tidspunktet for overgrebene. Flertallet udtalte endvidere, at der ikke forelå nogen særlig afhængighed eller særligt tillidsforhold mellem tiltalte og forurettede. Højesterets flertal fandt herefter ikke, at de seksuelle overgreb var op-nået ved udnyttelse af tiltaltes fysiske og psykiske overlegenhed, og forholdene kunne dermed ikke anses for omfattet af strafskærpselsesbestemmelsen i straffelovens § 222, stk. 3. Højesterets flertal fandt i øvrigt straffen passende udmålt. En dommer fandt, at de seksuelle overgreb var omfattet af

straffelovens § 222, stk. 3, og ville på den baggrund forhøje straffen til fængsel i 1 år og 3 måneder. Straffen på 10 måneders fængsel blev herefter stadfæstet.

- **Dom 28 – Københavns Byrets dom af 3. marts 2010**
- **Fængsel i 1 år og 3 måneder**

Overtrædelse af straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 2 og 3, § 232 og § 235, stk. 2, begået af en 63-årig mand, der slikkede en 11-årig pige i skridtet, ligesom han berørte hende i skridtet med en dildo, blottede sit lem over for hende og befølte hende på brysterne. Forurettede boede i nærheden af tiltalte og havde på gerningstidspunktet kendt tiltalte i et halvt år. Forurettede besøgte ofte tiltalte om morgenen på vej til skole, og overgrebet fandt sted under et af disse besøg. Tiltalte var endvidere i besiddelse af 448 filmklip og 89.612 billeder med børnepornografi. Byretten fandt, at forholdet var omfattet af straffelovens § 222, stk. 3, og lagde herved vægt på den betydelige aldersforskel mellem tiltalte og forurettede, og at tiltalte tog initiativ til de seksuelle handlinger. Retten fastsatte straffen til fængsel i 1 år og 3 måneder (dissens for 1 år) og lagde herved vægt på forholdets karakter, og at tiltalte opnåede det seksuelle samkvem ved at udnytte det tillidsforhold, der var blevet opbygget mellem ham og forurettede. Retten lagde endvidere vægt på, at tiltalte var i besiddelse af børnepornografiske film omfattet af kategori 3 (særligt grove seksuelle forhold).

- **Dom 29 – Retten i Hjørrings dom af 25. marts 2010**
- **Fængsel i 1 år og 3 måneder**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1, jf. § 224, og § 235, stk. 2, begået af en 39-årig mand, der i løbet af en uge flere gange havde samleje med en 14-årig pige på et hotelværelse, ligesom han i et enkelt tilfælde havde oralsex med en anden 14-årig pige, ligesom han førte sine fingre op i denne piges kønsdel. Tiltalte havde fået kontakt med de forurettede via chatsider på internettet. Tiltalte var herudover i besiddelse af 2503 billeder og 104 filmklip med børnepornografi, herunder af de to 14-årige piger. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 1 år og 3 måneder. Retten lagde ved straffastsættelsen vægt på, at de forurettede frivilligt havde deltaget i forholdene, og at der var tale om forholdsvis få forhold begået over en kortere periode. Retten lagde på den anden side vægt på krænkelsernes alvorlige karakter samt tiltaltes grove udnyttelse af den overlegenhed, som han havde i kraft af den meget betydelige aldersforskel mellem ham og de forurettede. Endelig lagde retten vægt på antallet af film og billeder, hvoraf nogle viste særligt grove krænkelser af børn.

- **Dom 30 – Retten i Sønderborgs dom af 8. juni 2010**
- **Fællesstraf af fængsel i 1 år og 6 måneder**

Overtrædelse af straffelovens § 224, jf. § 222, stk. 2 og 3, og § 232 begået af en 44-årig mand, der over en periode på ca. et halvt år flere gange havde anden kønslig omgængelse end samleje med to søstre på henholdsvis 7 og 11 år. Tiltalte var ven med pigernes familie, og overgrebene blev begået, mens tiltalte var på besøg hos familien. Tiltalte havde flere gange dels befølt begge piger i skridtet, dels stukket en finger i pigernes skede og endetarm, mens han bevægede sin finger, dels befølt den 11-årige pige på brysterne under tøjet. Tiltalte, der tidligere var straffet for seksuelle overgreb mod børn, var prøveløsladt med en reststraf på 135 dage. Byretten fastsatte straffen til en fællesstraf af fængsel i 1 år og 6 måneder. Retten lagde ved straffastsættelsen blandt andet vægt på, at tiltalte havde begået de seksuelle overgreb under udnyttelse af sin fysiske og psykiske overlegenhed, at han tidli-

gere var straffet for ligeartet kriminalitet, og at forholdene var begået i prøvetiden for prøveløsladelsen. Tiltalte blev samtidig i medfør af straffelovens § 236, stk. 2, meddelt et pålæg om ikke at lade børn og unge under 18 år tage ophold i sin bolig eller uden politiets tilladelse selv tage ophold hos personer, hos hvem der opholder sig børn under denne alder.

- **Dom 31 – Østre Landsrets dom af 1. marts 2010**
- **Fængsel i 2 år og 6 måneder (skærpeelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 222, stk. 1 og til dels stk. 2, jf. stk. 1, til dels jf. stk. 3, jf. § 21, jf. til dels § 224 og § 224, jf. § 222, stk. 2, jf. stk. 1 og til dels jf. stk. 3, jf. § 21, § 235, stk. 1 og 2, til dels jf. § 21, § 232, til dels jf. § 21, og § 266 (trusler) begået af en 45-47-årig mand, der i en periode på et halvt år i 2008 via internettet og mobiltelefon i flere tilfælde forsøgte at få aftaler i stand med henblik på at opnå samleje og anden kønslig omgængelse med piger i alderen fra 6 til 14 år. I flere tilfælde indgik bedøvelse af barnet i tiltaltes overvejelser, ligesom han pressede og i enkelte tilfælde truede personer for at få sådanne aftaler i stand, hvilket imidlertid ikke lykkedes. Tiltalte havde endvidere besiddet og udbredt 17 filmklip samt besiddet 3 billeder med børnepornografi, ligesom han i to tilfælde forsøgte at udbrede børnepornografi ved at oplyse andre personer om hjemmesider med børnepornografisk materiale. Tiltalte havde tillige krænket blufærdigheden hos en 9-årig pige, som han befølte på den ene balle. Herudover havde tiltalte krænket og forsøgt at krænke blufærdigheden hos en 14-årig pige, idet han via webcam over internettet viste hende sine kønsdele, ligesom han forsøgte at få hende til at se på børnepornografisk materiale på internettet og til at tage tøjet af og beføle sig selv. Desuden havde tiltalte flere gange via SMS truet en kvinde, som han havde fået kontakt til gennem internettet, med at slå hende ihjel. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 2 år. Tiltalte blev samtidig i medfør af straffelovens § 236, stk. 2, meddelt et pålæg om ikke at lade piger under 18 år tage ophold i sin bolig eller uden politiets tilladelse selv tage ophold hos personer, hos hvem der opholder sig piger under denne alder. Landsretten forhøjede straffen til fængsel i 2 år og 6 måneder og lagde ved straffastsættelsen vægt på, at der for så vidt angik forholdene vedrørende overtrædelse af straffelovens § 222 og § 224 på den ene side var tale om meget grove forbrydelser, og at der på den anden side alene var tale om forsøg vedrørende disse forbrydelser.

- **Dom 32 – Østre Landsrets dom af 4. august 2010**
- **Fængsel i 2 år og 6 måneder (stadfæstelse)**

Overtrædelse af straffelovens § 225, jf. § 222, stk. 1, jf. stk. 3, begået af en 48-årig mand, der i efteråret 2009 gennemførte et analt samleje med en 12-årig dreng, der boede i samme område som tiltalte, ligesom tiltalte onanerede forurettedes lem og formåede ham til at sutte på tiltaltes lem. Forurettede, der efter sin mentale udvikling formentlig svarede til et barn på 6-8-år, fik penge af tiltalte som ”modydelse” for det seksuelle samkvem. Under henvisning hertil fandt byretten, at tiltalte havde udnyttet sin fysiske og psykiske overlegenhed til at skaffe sig analt samleje med forurettede. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 2 år og 6 måneder og lagde herved navnlig vægt på, at der var tale om et fuldbyrret analt samleje, og at forurettede som følge af sin begrænsede mentale udvikling indtog en særlig værgeløs stilling i forhold til tiltalte. Landsretten stadfæstede straffen.